

ΛΑΪΚΑ ΧΑΝΟΥΜ

ΝΑ χρόνο, ένα δυστυχημένο χρόνο, χρόνο δλόκληρο, μεγάλο, άτελείωτο, ζή μέσα σ' τὸ χαρέμι τοῦ Χαφούς-έφέντη, τοῦ γέροντος Χότζα, εἰς τὸν ὅποιον τὴν ἐχάρισαν. Ὁ Χότζας τὴν ἐβλεπε σὰν κάτι περιττό. Ἔγεινε φθισική.

Ἄν λάμπουν πολὺ τὰ μάτια της καὶ φωτίζουν με ἀλλόκοτη λάμψη τὸ χλωμὸ πρόσωπό της, ἄχ λάμπουν γιατί συλλογίζεται ἓνα ἄλλο χρόνο χαρούμενο, εὐτυχισμένο, ποῦ ἔζησε μέσα στὸ Σουλτανικὸ σεράγι.

Γιὰ μιὰ στιγμή ὄλαις ἢ εὐμορφαις τοῦ σεραγιῶ ἔσβυσαν, καὶ τοῦ Σουλτάνου τοῦ πολυχρονεμένου τὰ μάτια, ἀπάνω της καρφώνουνταν με ἀγάπη.

Κ' ἐκείνη, ποῦ τὴν ἔφεραν ἀπ' τὴ μακρυνὴ πατρίδα της, ἀκριθαγορασμένη, καὶ τὴν ἔμαθαν νὰ παίξει τὸ τσιμποῦρι καὶ νὰ χορεύη με ντέφια, γιὰ νὰ τὴ χαρίσουν στὸ Σουλτάνο. . . ἐκείνη τὸν ἀγάπησε. Με ἀγάπη ἀληθινὴ, ἀγάπη, ἀπ' ἐκείνη τὴν αἰώνια ἀγάπη, ποῦ μόνον γεννιέται στῆς γυναίκα τὰ στήθη, ζή μαζὺ της καὶ δὲν πεθαίνει μαζὺ της.

Δὲν τὸν ἀγάπησε γιατί ἦταν Σουλτάνος· ἄχ ὄχι. Πολλαῖς φοραὶς παρεκάλεσε τὸν Ἄλλάχ, με μέσον τοῦ προφήτου, νὰ ετοιμάσῃ μιὰ ξεχασμένη ἄκρη γῆς καὶ νὰ ζήσει ἐκεῖ με τὸν ἀγαπημένο της.

Μὰ σ' αὐτὸν τὸν εὐτυχισμένο χρόνο, δὲν ἔγεινε μητέρα καὶ ἔπρεπε νὰ φύγῃ.

Ποῦ νὰ ξεχωρίσῃ ὁ Σουλτάνος τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη ἀπ' τὴ ψεύτικη!! Ἡ ψεύτικη ξέρει τεχνάσματα πολλὰ· ἐνῶ ἡ ἀληθινὴ, καταλαβαίνει τὴν ἀξία της καὶ κρατεῖ ἀξιοπρέπεια.

Τὸν ἐβλεπε γιὰ ὑπερνή φορὰ καὶ δὲν ἐτόλμησε μιὰ λέξι νὰ τοῦ πῇ.

“Αχ νὰ τὸν παρακαλέσῃ ν’ ἀλλάξῃ γνώμη, νὰ τὴν ἀφίση (ὅπως τόσαις ἄλλαις) νὰ ζήσῃ μὲ τὴ γλυκειὰ ἀνάμνησί του.

“Αχ δὲν εἶπε τίποτε· δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα καὶ βρέθηκε στὸ χαρέμι τοῦ Χαφούς-εφέντη. Ἡ ἄλλαις χανοῦμ τὴ βωτοῦσαν γιὰ τὰ μεγαλεῖα τοῦ σεραγιῦ καὶ γιὰ τὰ καλὰ φαγιά. Μὰ ἐκείνη τίποτε δὲν ἤξευρε. Ἡξευρε μόνο, ὅτι στὸ σεράγι τὸν ἐβλεπε κ’ ἐνῶ δὲν τὸν βλέπει.

Ἡ ἄλλαις χανοῦμ, τὴν ἐπῆραν γιὰ ἑπερήφανη καὶ ἄρχισαν νὰ τῆς δείχνουν ἔχθρα.

Ὁ Χαφούς-εφέντης, δὲν καταλάβαινε τίποτε· γιὰτὶ ὅπως ἡ Λαϊκὰ χανοῦμ, δὲν ἔλεγε τίποτε γιὰ τὴν ἀγάπη της, στὸν ἀγαπημένο της, ἔτσι τώρα δὲν ἔλεγε καὶ στὸ Χότζα τίποτε, γιὰ τὴ περιφρόνησί της.

“Ἐλυωσε ὅμως καὶ ἔφτυνε αἷμα· μιὰ σκλάβα τῆς εἶπε: πῶς ξέρει ἕναν Ἀράπη, ποῦ μπορεῖ νὰ τὴ διαβάσῃ καὶ νὰ τὴν κάμῃ καλά.

Ἐκείνη ἐχαμογέλασε καὶ φύλαξε τὴ δεκάτη πέμπτη Ραμαζάνι, τὴν ἡμέρα ποῦ περνᾷ ὁ Σουλτάνος γιὰ νὰ προσκυνήσῃ στὸ τζαμί τοῦ Τόπ-καποῦ καὶ εἶπε στὴ σκλάβα :

— Πᾶμε σήμερα στὸν Ἀράπη ;

Ἡ σκλάβα ἐφόρεσε τὸ τσαρτσάφ καὶ ἠκολούθησε τὴν Λαϊκὰ χανοῦμ.

Στρατιῶται δεξιὰ καὶ στρατιῶται ἀριστερὰ καὶ πλῆθος ἀμέτρητο, πλημμυροῦσεν τὸ δρόμο.

— Χανοῦμ ἐφέντη. Ἄλλη μέρα νὰ ἐθγοῦμε· καμμιά χανοῦμ στὸ δρόμο δὲν φαίνεται.

Μὰ ἡ Λαϊκὰ ἔτρεχε καὶ ἐξαφνα πέρασαν τὰ ἀμάξια τῆς βαλιδὰ Σουλτάνας, μὲ ὄλαις τῆς χανοῦμ τοῦ σεραγιῦ· κατόπι στρατὸς πολὺς. Ἡ Λαϊκὰ ἀνοιξε τὰ μάτια της τὰ πρασινογάλανα καὶ εἶδε τὸν ἀγαπημένο της. Τὸ πρόσωπό της ἐβάθηκε μὲ αἷμα καὶ ἦταν τόσῳ εὐτυχισμένη, τόσῳ χαρούμενη, ποῦ ἔτρεχε σὰν τρελλή καὶ ἐξαφνα ἕνα ἀμάξι ποῦ ἔτρεχε σὰν ἀστραπή, τὴν ἔρριψε κάτω καὶ οἱ τροχοὶ του εἰς σκληροῖ, πέρασαν ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἀπαλὸ κορμί της.

Καὶ ἦταν τόσῳ εὐτυχισμένη, τόσῳ χαρούμενη, ποῦ τὸν ξαναεἶδε, ὥστε δὲν ἐνοιῶσε τὸν πόνο, καὶ μόνο τὴν ἀνεκλάλητη χαρὰ φανέρωνε τὸ πρόσωπό της.

Τὸν ξαναεἶδε !!

“Αχ ἦλθε ὁ θάνατος σὲ στιγμὴ εὐτυχισμένη. Τὸν ξαναεἶδε !! τὰ μάτια της ἦταν πειὰ περιττά. Ἡ καρδιά της ἐνοιῶσε παλμὸ εὐτυχίας· καλὰ ἔκαμε καὶ σταμάτησε.

Τόσο πολὺ ἐπονοῦσε μὲ τὴν παρουσία τοῦ γέροντος Χότζα !!

"Όσω ἔτριζαν τὰ κόκκαλά της κάτω ἀπὸ τὸν τροχό, τὰ χεῖλη της ἐψιθύριζαν :

— Νὰ μὴ μᾶς ἀγαποῦν τὸ καταλαβαίνω· μὰ νὰ μᾶς ρίχνουν ἔτσι ἀλύπητα σὲ ξένη ἀγκαλιά, αὐτὸ εἶνε τρομερό !! Μὰ ἐγὼ τὸν ξαναεῖδα.

"Αχ τὴν πληγὴ τὴν ἀθεράπευτη ποῦ τῆς ἀνοιξε ὁ τροχὸς τῆς τύχης, τὴν ἐνάρκωσε καὶ τὴν ἐγλυκοκοίμισεν ὁ τροχὸς τῆς ἀμάξης.

Δὲν τὴν ἔκλαψε κανεὶς.

Δὲν εἶνε ἀξία λύπης μιὰ εὐμορφιά μακραμένη· ἓνα κορμὶ ἀρρωστημένο.

Ὁ νάνος τοῦ Χότζα, Μεχμέτ ἐφέντης, εἶπε μὲ τὴν λεπτὴν γυναικεῖαν φωνὴν του καὶ ἐθώπευσε τὴν μακρὰν καστανὴν γενειάδα του.

— Καλὰ ἔκαμε καὶ πέθανε. . . Αὐτὸς ἦτο ὁ ἐπικήμερός της.

Ὁ νάνος διόλου δὲν τὴν ἠγάπα, γιατί ποτὲ τὰ χεῖλη της δὲν ἐγέλασαν εἰς τὰς εὐφρολογίας του. Ὁ νάνος ἠγάπα μόνον ἐκείνας ποῦ ξεκαρδίζονταν στὰ γέλια.

Βλέπετε κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὸ ἰδανικόν του, εἰς τὸ ὁποῖον ἅμα πλησιάζει κανεὶς ἄλλος, τὸν ἀγαπᾷ.

(Ἐν Κωνσταντινουπόλει)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΜΙΛΤΩΝ

Ο ΒΥΡΩΝ

ΚΑΙ
(Ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ)